

1
SPECV

LVM IVVENVM

uxores impetuose affectantiū
in quo plurimos feminarum
uiperinos mores (quibus
extremam trahantur
in perniciem) ex om-
ni penē genere es-
ruditorum se-
lectos sole
clarius
de-
prehens-
dent.

per Gul. Parfayū Anglum.

76-1403

Cambridge University Library
Acquired from
Exeter Cathedral

INTEGRIMO VIRO

Guillelmo Parfeio reucrendo presu

li Roberto Assauen episcopo

a literis Symon Thels

vvallus. S. P.

N tibi oportune (uer
rissimi speculi fabri
cator sedule) Eglo
gas Baptiste Mantu
ani proposito tuo
perconducibiles e

quibus aliquid quo speculum tuum
lucidius, copiosius ac ornatius red
das assumes licet. Eglogam quartam
perlege. Nec vero pigeat orationem
M. Portij Catonis pro nō abroganda
oppia lege. T. Liuij. xiiii. libro. iiii.
perconsere. Nec non tabulam seu in
dicem Apuleij de aureo asino: Hen
ricus Cornelius agrippa (ut accepi)
singularem librū edidit in mulieres
aulicas. Cui ob id indictum fuit ne ac
cederet aulam Cēsariam donec scrip
serit palinodiam de laude earundem

A ii

prior

prior enim si adipisci queat plurimum
conduceret. Copia artis, materia, &
instrumentorum non tibi deest. Col-
lige igitur ac perfice speculum tuum
strenue & intrepide. Nam uereor ne
aut minis dominarum Denbigenarum
territus aut blanditijs victus incepto
desistas, Eglogas Mātiani quod primū
poteris remittas obsecro, nam a pue-
ro sumpsi, Apuleium si Maricius Bir-
thius ha non habet mittam, Valeas &
ne dubita quin note tibi puella alieque
vngues, ac dentes in te exacutu-
re sint simul ac speculum tu-
um expositum ac editum
in propatulum fuerit,
> E castro ruthenico,

PRESTANTI ERV.

ditione & summa prudentia in-

clito Guillelmo Parfeio

I. Payn, P.D. salutem.

T si multa sint (opti
me vir) quæ me inui
tare & persuadere
verius (ut ad te litera
rum aliquid mitterē)
uideantur, hoc unū
tamen vel renitentem (si modo officij
mei erga te, & beneficiorum tuo
rum memorem me esse velim) impri
mis cogeret. Etenim ad te (sepius for
tasse q̄ oportuit) adeuntem, omni cū
mansuetudine (pro singulari ingenij
tui humanitate) excepisti: ita (vero)
tractasti ut eundem te mihi (quem es
se dicunt) facile perspexi. Quamob
rem præter id q̄ mihi charus es (ut
qui charissimus) ago tibi ingētes gra
tias pluresq̄ habeo. Simon singulari
probitate iuuenis (cui propter morū
tuorum

tuorum similitudinem) plurimū fa-
ueo, ex quo de rerum tuarum statu
deq; valitudine certior factus: multa
mihi de studiorum tuorum ratione
diligentius narrauit: multa præteria
in mulieres acerbius a te dicta, & ex
uarijs authorum scriptis summa cum
diligentia exquisita, atq; ea quasi in
vno volumine congesta (cui nomen
speculum imponeras) retulit. Subris-
dens (vero) sic mecum cogitabam, an
ictus sapit? felix (ergo) quem faciunt
aliena pericula cautum. Hæc illi nū-
cianti, historiam (araspæ cuiusdā me-
dæ) apud zenophontem, qui diceret
se amore esse superiorem & tamen
superatum fuisse, legebam: quod ne
tibi accidat: velint superi. Quando
quidem (itaq;) cum mulieribus res
agitur linguam tibi volubilem sum-
ma arte & cura edoctam habe, men-
tes aciem exacue, temet infracto ani-
mo & elato prebe. Caue ne succum-
bas. Non te moueant blanda quarū-
dam colloquia, non oris decor in di-

uersum pertrahat, speculum quod di-
cis contemplare, non eius vultū (cu-
ius meminit Symon) non oculorum
aciem, Intellexitne? Ne subito (circis
incantamentis) ex socijs vlixis di-
caris, hinc mutata oīa stes ex Hees-
tore pares. Liber tecū (humanissime
vir) meo more iocari, noui ego animi
tui modestiam, qui & uelis & poteris
leuiora in te dicta ferre, humanitatis

id (enim) tue est. Si per negotiis
orum meorum maximas oc-

cupationes (quibus vndis

q̄ obtenor, daretur. In di

uersam partem (quo

gratior puellis sim)

quid ingenij mei

uires possent

experirer;

Vale.

Tuus pro animi

tui libidine los

annes Payne,

Ex curia regis

INCLITE ANGLIE IV
uentuti Guillelmus Parfeius
perpetuam felicitatem.

ROGATV impuls
suq; quorundam uiro
rum bonarum artium
cultu & omni virtutū
genere ornatorum so
cii amantissimi colles
gi publicauit; hoc opusculum. Quod
fortassis quibusdam iniqui iudicii ho
minibus longe aliorum (ut est homi
num malitia) uideatur esse factū, atq;
ego id feci quippe qui semper eo stilū
studiorum meorum direxerim, ut pa
trie vobisq; amicis aliqua ex parte p
desse possem, idcirco non abs re sum
arbitratus, vt vos aliosq; (citra omnē
dissimulatiouem) admonerem non so
lum a proposito meo esse prorsus alie
num, ut aliquis hac occasione uel mi
nimam ausum caperet debacchādi, aut
licentius loquendi quod nobilium fe
minarum

minarum aures offendat, verum etiam
vos per ingenium uestrum atque amici
tiam oro & obtestor, ut feminas om-
nes siue Stemate siue aliis gratiarum
dotibus insignes (quales multe & fue-
runt & sunt quibus historiographorum
& poetarum monumenta, scatent) eas
summis pro suis meritis in coelum ef-
fere laudibus non omittatis. Amplius
est enim insignum feminarum cathalos-
gus quæ suorum temporum eximios
uiros sapientia, modestia, grauitateque
equarunt aut certe (si phas sit dicere)
superarunt sed quoniam aliquot au-
thores (absque graui iudicio haud con-
temnendi) deformia quedam, de femi-
narum genere orbi manifestarunt, quæ
quibusdam uiris maxime maritatis
tormento sunt sepe numero atque exitio
nec vos igitur socii mei intimi, atque
sodales dilectissimi temeritati aliqua
præcipites, non satis maturo captato
consilio aut deliberatione non præha-
bita, & ante annos fortasse uite deli-
gende

gende genus idoneos in hoc malorū
tempeluosum & naufragum mare,
uosipfos perpetuo & sponte demere
suros, ingrediamini: iuxta illud quod
apud nos Britannos vulgo dici solet,
qui sese ante in nuptias conicit q̃ sa
piat, prius animamaget q̃ rem faciat.
Collegi itaq̃ proborum authorum
(quoad potui) dicta egregia quæ huic
opusculo inserta uobis, sociis meis
amantissimis, ob meam abundantem
in uos pietatem nunc dedico, triplici
maxime ratione, primum ut huius rei
finem omni diligentia, cura, opera,
ac studio examinetis atq̃ pensetis, &
mundi huius fragiles atq̃ fluxas, vani
tates modis omnibus deuicetis, ut post
positis illecebris carnalium desiderio
rum pura atq̃ purgata mente in ma
trimonium iungamur, ipsi Christo ser
uatori nostri, in quo est sempiterna
dulcedo & iucunditas, ab omni muta
bilitate atq̃ inconstātia aliena, ad hoc
etiam facit illud Ieronimi contra Ioui
anum

anum. Melius est ut impleatur Olym-
pus beatorum agminibus q̃ habitacio
terrestris propagationibus immūdis.
Aut si qui sunt quibus diui Pauli dis-
ctum magis arridet, Melius est nubere
q̃ vri. Vosq̃ ad nuptias prouocet fas-
cite in ipso primo congressu uxorum
uestrarum Insolentes petulantias (si
quas habent) uiriliter deprimatis.

Aut uicti uictricem agnoscite
eternum seruituri, quoad
uixeritis miseri, nec dis-
cetis a me uobis nō
prædictū. Caue-
te, Si hæc mea
opera quam
pio in uos
animo

suscepi a uobis boni consulatur
mihi satis superq̃ satisfactū
esse arbitrabor ualete.

Denbige, xviii, Cas-
lendas Ianuarii.

Anno uerbi Incar. 1547.

Authores hoc opere citati

Prouerbiorum	phocilides
Ecclesiastes	Hesiodus
Ecclesiasticus	Menander
paulus	publius Minus
Hieronimus	Tibullus
Augustinus	Catullus
Gregorius	plautus
Ambrosius	Zenophon
Bernardus	Laertiusdiogenes
Chrysoſtomus	Opusc. de vit. philoſo. & poetarum
Baſilius	Aulus gellius
Origenes	Virgilius
Beda	Ouidi⁹ Iuuenalis
petrus Rauennas	Terentius
Hugo	propertius
Lactantius	Mantuanus
Antonius	Erasmus
petrus pic⁹	Cornel. Agrippa
Cicero	Borbonius
Seneca	philonius
Valerius	Cato
Ariſtoteles	Abitenius
Titus Liuius	
Euripedes	

Prouerbiorum,vi.

MANDATVM

Lucerna est, et lex
lux, & uia uite incre-
patio discipline, ut
custodiant te à muli-
ere mala et à blanda,

lingua extranee : Non concupiscat
pulchritudinem eius cor tuum, ne
capiaris nutibus illius, præcium enim
scorti uix est unius panis: Mulier aus-
tem viri præciosam animam capit.
Nunquid potest homo abscondere
ignem in sinu suo, ut uestimenta illi-
us non ardeant, aut ambulabunt sup
prunas ut nō cōburantur, plāte eius.

Prouerb. xxi.

Melius est habitare in terra desers-
ta q̃ cum muliere rixosa & iracunda.

Ecclesiaste. vii.

Inueni amariorem morte mulierē
quē laqueus venatorum est: Et sage-
na cor eius, uincula sunt manus illius
Qui placet deo effugiat illam qui au-
tem

tem peccator est capietur ab illa.

Prouerb. xxvii.

Tecta perstillantia in die frigoris & litigiosa mulier comparantur.

Ecclesiasti. cap. xxv.

Non est caput nequius super caput colubri, & nō est ira super irā mulieris: cōmorari leoni & draconi placebit q̄ habitare cum muliere neq̄. Breuis ois malicia, præ malicia mulieris.

Ibidem.

Sicut ascensus arenosus in pedibus ueterani, sic mulier linguata homini quieto.

Ecclesiasti. capi. xxv.

Mulieris ira irreuerentia & cōfusio magna, mulier si primatū habeat cōtraria est uiro suo. Cor humile & facies tristis & plaga mortis mulier neq̄.

Ecclesiasti. capi. xxvi.

Ab omni irreuerentia oculorum eius caue & ne mireris si te neglexerit, sicut uiator sitiens ad fontem os aperiet, & ab omni aqua proximabit
& conz

& contra omnem palum sedebit &
contra omnem sagittam aperiat phas-
retram.

Ecclesiasti. cap. xliij.

In medio mulierum noli commo-
rari, de uestimentis enim procedit ti-
nea & à muliere iniquitas uiri, melior
est enim iniquitas uiri quàm mulier
bene faciens & mulier confundens
in opprobrium.

Paul. ad Corinth. i. Ca. vii.

Alligatus es uxori noli quere solu-
cionem: solutus es ab uxore noli que-
rere uxorem.

Ibidem

Qui sine uxore est, sollicitus est quæ
dei sunt, quomodo placeat deo. Qui
autē cum uxore est, sollicitus est, quæ
sunt mundi quomodo placeat uxori
sue, & diuisus est.

Hieronimus contra Iovinianum

Melius est (inquit) habitare in tera
deserta, q̃ cū uxore liigiosa & ira-
cunda, sed q̃ rarū sit uxorem sine his
uitiis

uitiis inueniri nouit ille qui duxit uxorem, unde pulchre uarius geminis sublimis orator qui nō litigat (inquit) celeps est.

Idem contra Iouinia,

Nulla est uxoris electio sed qualis cumq; obuenerit habenda, si iracunda, si fatua, si deformis, si superba, si fetida, quodcunq; uitii est, post nuptias discimus, æquus, asinus, bos, canis uestes et similia probantur prius, & sic emuntur: Sola uxor non ostenditur ne ante displiceat q̄ ducatur.

Idem ad Neporianum.

Nec sub eodem tecto cum muliere remanseris: nec in præterita castitate cōfidas. nec Sāpsone fortior, nec Dauid sanctior, nec Salomone poteris esse sapientior.

Idem Oceano.

Beati quorum remisse sunt iniquitates. &c. Beatus uir cui nō imputabit dñs, peccatū, Arbitror q̄ possumus & nos aliquid huic cantico iungere,

Beatus

Beatus uir cui non imputabit domi-
nus uxorem.

Hiero. contra Iouinia. li. i.

Stillicidia eiiciunt hominē in die
hiemali de domo sua, similiter & mu-
lier maledica, de propria domo:
Assiduis quippe iurgiis & quotidia-
na garrulitate eiicit eum de edibus
suis.

Ibidem

Inter malorum magnitudinem
uxor ponitur, qui enim duxit uxore
in ambiguo est utrum odiosam an a-
mabilem ducat, si odiosam ferri non
potest, si amabilem amor illius inferno
& arēti terre ac incēdio similis est.

Ibidem

Fertur Auriolus Theophrasti liber
de nuptiis in quo querit an uir sapi-
ens ducat uxorem, & cū diffinisset si
pulchra esset, si bene morata, si de ho-
nestis parentibus, si ipse sanus ac di-
ues, sic sapientem aliquando inire
matrimonium, statim intulit: hæc, au-

B.

tem:

tem in nuptijs raro uniuersa concor-
dant. Non est ergo uxor ducenda sa-
pienti, multa sunt quæ matronarum
usibus necessaria sint, præciosa ue-
stes, aurum, gemme, sumptus, ancille
suppellex uaria, lectice & esseda des-
aurata, deinde per noctes totas gar-
rule cōquestiones uidelicet. Illa orna-
tor procedit in publicū, hæc honora-
tur ab omnibus, ego in conuentu fe-
minarum misella despicior, cur aspi-
ciebas uicinam. Quid cum ancillula
loquebaris, de foro ueniens quid at-
tulisti, nō amicum habere possumus,
non sodalem alterius amorem suum
odium suspicatur, si doctissimus præ-
ceptor in qualibet urbium fuerit, nec
uxorem relinquere. Nec cum ferci-
na ire possumus, pauperem alere dis-
ficile est, diuitem ferre tormentum.

Ibidem

Attendenda semper eius est faci-
es & pulchritudo laudanda ne si alte-
rā aspexeris, se existimet displicere.

ibidem

Ibidem.

Quid prodeit diligēs custodia, cū
uxor seruari impudica non possit, pu
dica non debeat, infidus enim custos
est castitatis necessitas, & illa uere pu
dica dicenda est cui licuit, peccare si
uoluit, pulchra cito adamat, feda fa
cile contemnitur difficile custoditur
quod plures amāt, molestum est pos
sidere quod nemo habere dignetur,
minore tamen miseria deformis ha
betur q̃ formosa seruatur. Nihil tutū
est in quod totius populi vota suspi
rant, alius forma alius iugenie, Alius
facetijs, alius liberalitate sollicitat, a
liquo modo uel aliquādo expugnat
quod undiq̃ uicessit. Idem.

Quod si uxor languerit coegrotādū
est, & nūq̃ ab eius lectulo recedēdū,
aut si bona fuerit & suauis uxor (que
tamē rara auis est) cū p̃uriēte geni
mus cū periclitāte torquemur.

Idem super Naum. ca. iiii.

Mulieres nihil in animab⁹ suis forte
nihil robustum possident & uirile.

B ii

Idem ad lætam de institu. filie.
Quicquid vni loquitur hoc omnes
sciant.

Idem in Micheam, ca. viij.
Vxori ne credas.

Hieron.

Graue pondus uxorū est, si ex-
cepta causa fornicationis, eas dimit-
tere non licet, quid enim si temulens
ta fuerit, si iracūda, si malis moribus,
si luxuriosa, si gulosa, si uaga, si iura-
gatrix, si maledica, tenēda erit istius-
modi. Volumus nolumus sustinen-
da est, cum autem essemus liberi uo-
luntarie nos subiecimus seruituti,

Hieronimus.

Sampson Leone fortior & saxo
durior, qui & unus & nud⁹, mille per-
secutus est armatos, in Dalile molles-
cit amplexibus. David secundum
cor domini electus, & qui uenturum
Christum sancto sepe ore cantauerat
postq; deambulās super tectum do-
mus sue Bethsabee, captus est nudita-
te adul-

ce adulterio iunxit homicidium.

Idem;

Alie uerò sterilitatem præbent & nec dum nati hominis homicidium faciunt, nonnullæ cum senserint concepisse se de scelere abortij uenena meditantur, & frequenter etiam ipse commortue trium criminum ree ad inferos perducuntur, homicide sui, christi adultere, necdum nati filij paricide.

Idem.

Ianua diaboli, uia iniquitatis, scorpionis percussio, nocuum genusq; est femina. Cum proximat stimulat incendit ignem. &c.

Hieron.

Proterue nimium femine, semper fictitia cupiunt, semper subornata uerba deponunt, exquirunt mendacia, fabulas nouas nūq; fastidiūt. Auguriis ueneficiis & incantacionibus demonum delectantur.

Idem

Idem

Muliercularum quarundam solēt
esse mores ut plurimum semper gara-
rule: nihil secretū habēt quod audiūt
immo potius quod sepe nesciunt di-
cūt, nihilq; scandali seminariū norūt
tacitū tenere, aut proferentes uerba
nocua, aut seminantes discordiā, aut
adiētes alios ad detractionē, incitāt,
aut maledicta confirmant ut duplicis
delicti ree habeantur.

Idem

Religio sancta nō potest esse in lo-
quacibus qui nullo possūt tēpore sile-
re nec abstinere ab inutilibus uerbis.

Idem.

Imperfectissimus mulierum afa-
fectus semper in uestibus, semper in
auro. Lapidibus preciosis & ornāmē-
tis extrinsecus gloriam ponunt.

Hiero.

Hospitaliū tuū aut raro aut nūq;
mulierū pedes terant, quia nō potest
cum deo habitare qui seminarum ac-
cessibus

cessibus copulatur: femina conscientiam secum pariter habitantis exurit.

Augustinus de honesta muliere.

Sine ulla dubitatione qui familiaritatem mulierum non uult fugere cito dabitur in ruinam.

Ibidem.

Auerte oculos tuos ne uideant uanitatē &c. qualiter si quis carbones apprehenderit, si cito eos proiecerit nihil ei nocebūt, si uero diutius tenere uoluerit sine uulnere abire nō poterit, ita ille qui ad cōcupiscēdū defixerit oculorū intuitū & libidinis malum in corde suscipiēs, morari in corde suo libere permiserit, excutere a se sine anime plaga non poterit.

Idem epistola. ccvi.

Diabolus tot animas nullo rete capit quot laqueo pessimo mulierū.

Gregor. li. xii. Moral.

Bonum est coniugiū sed mala sunt quæ circa illud ex huius mūdi cura succrescunt, sicut sepe rectū mūdū cōpiter

Iter pergimus, & tamen ortis iuxta
uiam uepribus per uestimenta retine-
mur. In uia quidem munda non of-
fendimur, sed a latere nascitur quo
pungamur.

Ambros. de officiis:

Femine cum uiris habitantes ger-
minant spinas, & archana mentium
acuto mucrone percutiunt.

Idem.

Perfectos quosq; uiros nisi per
mulieres diabolus impugnare con-
suevit.

Bernard.

Vox mulieris est serpentis sibilus.

Chrisost. super Math. xix.

Quid est mulier nisi amicitie
inimica: ineffugabiles poena, neces-
sarium malum, naturalis tentacio, de-
siderabilis calamitas, domesticum
periculum, delectabile detrimentum.

Idē in sermo, de colla, sancti Iohā.

Ego quidem existimo nullam esse
in hoc mundo bestiam comparabilem
mulieri

mulieri male, quid inter quadrupes
dia animalia leone seuius, sed nihil
hac ferocius, quid in serpentibus dra
cone acrius, nec hic quidem cum mu
liere mala conferri potest, nam leo, &
draco in malo inferiores sunt. O ma
lum summum & acutissimum telum
diaboli, per te bella fiunt, per te sapi
entes se perdunt, per te sancti occisi
sunt, per te ciuitates combuste sunt,
per te uita perdita est, per te mors in
uēta est, per te diuites pauperes, per
te pulchri turpes, per te fortes debi
les, per te ueraces mendaces, per te
casti luxuriosi, per te humiles super
bi. &c. Hoc malum homines ducit
ad mortem.

Ibidem

Si uxor sit, non cessat nocte & die
uirum callidis stimulare sermonibus
blanda nequiter, & importuna uio
lenter.

Basileus Magnus.

Feminarum congressus ut præci
pua

pua diaboli tela quæ maximos uiros
præcipites interdum egerunt omni-
no uitandi, quia in ipso congressu na-
ture titillatio quædam est, ut sexus
statim diuersitas sentiatur uixq; effu-
gi poterit, quin uigor ille uirilis seue-
ritasq; incorrupta aliqua ex parte le-
uiatur ac tabescat, qua propter cæseo
quoad liceat & fieri possit nullã pror-
sus ad amicitiam conuersationemq;
aut commercium omnino admittenda.
&c. felix qui raro cum eis uersa-
tur felicior qui nunq;.

Origen. super. Math. xv.

Ecce mulier Cananea.

Mulier arma diaboli, caput pec-
cati, mater delicti, transgressio legis
diuine, expulsio paradisi.

Beda super. ca. v. Corin. ij.

Amator uxor ducenda quæ inter-
dum non amatur ducta, quia non ta-
lis apparuit ducta, qualis ab animo
pingebatur ducenda.

Iosephus

Iosephus antiqui. li. iij.

capi. vi.

Mulierum testimonium nequaquam
recipiendum propter leuitatem &
procacitatem generis earum.

Petrus Rauennas in sermo.

resurre.

Mulier peccati causa, mali actrix,
uia mortis sepulchri titulus: Inferni
ianua, lamenti necessitas.

Hugo socio uolenti nubere:

Mulier diligit ut decipiat, decipit
ut accipiat, amat quod habes, nec di
ligit quod es.

Idem.

Mulieres, uelant quod foedum est,
monstrat quod pulchrum est, lingua ip
sarum sonat castitatem, sed totus gestus
corporis uoluptatem.

Lactant. diui. iustitu. li. iij.

Nulla uehementior discordiarum
causa est quam unius femine a multis
maribus appetitio.

Antoninus

Antoninus in summa de uitijis mulierum Alphabetum.

Auidum animal

Bestiale baratrum

Concupiscentia carnis

Damnosum duellum

Estuan sestus   **F**alsa fides

Garrulum guttur

Hostis humatus

Inuidiosus ignis

Kalumniarum chaos

Lepida lues

Est enim **M**onstruosum mendacium
mulier   **N**aufragij nutrix

Opisex odij

Prima peccatrix

Quietis quassatio

Ruina regnorum

Silua superbie

Truculenta tyrannis

Vanitas uanitatum

Xantippa Xocratis

Ymago ydolorum

Zelus zelotipus

Ibidem.

Commune prouerbium est q̄ qui
uult aliquid esse publicum dicat uni
mulieri.

Ibidem.

Assimilatur uox mulierum, cantui
Sirenarum quę dulci melodia trans-
cuntē attrahēbant, & tandem occi-
debant, quia maris pupa euacuāt, ui-
res auferunt, & deum perdere cogūt

Ibidem.

Hoc uitium est mulierū nolle regi
sed furiose agere, & sequi impetus
suos sine quacūq; pietate.

Petr. pictauiē in dictionari.

Mulier
est
Fallax & prodigiosa
Loquax & garrulosa
Tenax & glutinosa
Ardens & luxuriosa
Cauta & maliciosa
Leuis & curriculosa
Rebellis & litigiosa
Compta & curiosa
Nociua & periculosa,

Ibidem

Ibidem

Mulierum est attrahere, decipere,
consumere, peruertere.

Ibidem.

Mulier in scriptura comparatur sui,
propter fœditatem luxurie, stercorei,
propter uilitatem infamie, urso, prop-
ter insatiabilitatē auaritie, uēto, prop-
ter instabilitatē lasciuie, scorpionī, prop-
ter fallacitatē malicie, leonī, prop-
ter pōpo-
fitatē superbie, draconī, propter cru-
delitatem nequitie: laqueo, propter
tenacitatem adherentie, stillicidio,
propter rixositatem discordie.

Cicero, ret. vet. li. i.

Mulierum genus est auarum

Idem paradox.

An ille mihi liber uidetur cui mu-
lier imperat, cui leges imponit, pre-
scribit, iubet, uetat, qui imperanti ni-
hil negare potest nihil recusare pos-
test, poscit, dandum est, uocat, ueni-
endum est, eiicit, abeundum est, mi-
natur extimescendū est, Ego modo
non

non tantum illū seruū sed nequissimū, etiam si in amplissima familia natus sit appellandum puto.

Seneca in Medea

Nulla uis flamme tumidiq; uenti
Tanta, nec teli metuenda torri

Quanta, cū coniunx uiduata tedis
Ardet & odit.

Idem Traged. iiii.

Sed dux malorum femina & scelerum artifex.

Ibidem

Instruitur ois fraude feminea dolus;

Idem li. ij. declamat.

Muliebris garrulitas id solum potest iacere quod nescit.

Valerius ad Ruffinum

Chimeram mulierem esse nescis,
sed scire debes q; monstrum istud tri
forme, insigni uemiscetur facie leo
nis: olentis maculetur uentre capre,
uirulēte armetur cauda uipere, id est
Aspectus est pulcher. tacitus lacer
tus, conuersa uo moruifera.

Aristote

Aristote.iii.politie.

Si mulier sit eloquēs non est uirtuti ascribendum sed loquacitati.

Titus Liuius de bello Macedo,
lib.iiii.ex orat.in portii cato.

Date frenos impotenti nature & indomito animali, & sperate ipsas modum licentie facturas nisi uos faciatis.Minimum hoc eorum est quæ iniquo animo femine sibi aut moribus aut legibus iniunctum patiuntur.

Omnium rerū libertatē,immo licentiā,si uera dicere uolumus desiderāt.

Et post pauca.

Si carpere singula & extorquere & equari ad extremum uiris patiētiis,tollerabiles uobis eas fore creditis extemplo,simul pares esse ceperint superiores erunt.

Ibidem,

Quæ de suo poterit parabit, quæ non poterit uirum rogabit, miserum illum uirum & qui exoratus, & qui non exoratus erit cum quod ipse nō dederit

dederit datum ab alio uidebit.

Euripides in medea.

Mulier timida est in pugnam &
ferrum inspicere, sed quando circa le-
ctum iniuria affecta fuerit: non est al-
lia mens magis homicida.

Ibidem.

Mulieres sunt ad bona consilia
pauperime, malorum autem omniū
artifices sapientissime.

Phocilides

Neq; post primas nuptias, nuptias
alias celebres, damnū supra damnū.

Hesiodus.

Qui mulieribus credit, credit ille
deceptoribus.

Menander.

Nuptie enim hominibus desidera-
tum malum.

Idem.

Mare ignis & mulier tria mala.

Idem.

Tempestas in domibus est homi-
nibus mulier.

C.

Idem

Idem.

Mulierem bonam cōsequi nō facile

Idem.

Mulierem sepelire melius est quam
ducere in uxorem.

Idem.

Mulier penitus est sūptuosum quid
natura.

Idem.

Mulier enim nihil nouit prēter quod
uult.

Idem.

In mulieribus enim fidē nō licet uis

Idem.

(dere;

Tristitia presens ubiq; est mulier.

Idem.

Mulier est sordes argentata.

Idem.

Delectabile malū est hoibus mulier.

Idem.

Superba res est pulchra mulier

Publius Mi.

Aut amat, aut odit mulier, nihil est
tertium

Idem

Idem

Malo in consilio femine uincunt

Tibullus, li. iii.

(uiros

Ah crudele genus nec fidum femina nomen

Ah pereat didicit fallere si qua uirū.

Catullus

Sed mulier cupido quod dicit amāti

Inuento & rapida scribere oportet aqua

Plaut, in Sticho.

Qui potest mulieres uitare, uitet
ut quotidie pridie caueat ne faciat,
quod pigeat postridie.

Idem in Asinaria.

Satis dicacula est amatrix, lingua
poscit, corpus querit, animus orat,
res mouet.

Idem in Mustellaria.

Mulier quæ suam ætatem spernit
speculo elusa est.

Ibidem

Mulier nequicquid exornata est bene,
si morata est male.

C. ii.

Ibidem

Ibidem.

Edes plenas conuiuarum & mulierum habere miserum est opus.

Idem in milite glorioso.

Quid muliere peius atq; audacius, nam neq; eques, neq; pedes prætelus, quisq; est tanta audacia.

Idem in mercatura.

Nulla mulier bona est.

Idem in penulo.

Multa sunt mulierum uitia, sed hoc è multis maximum est cum sibi nimis placent.

Idem in Bachide.

Miserius nihil est q̃ mulier.

Ibidem.

Iuuenili etati non conducit mulier, nec latebrosus locus.

Ibidem.

Istoc illecebrosius fieri nihil potest nox, mulier, uinum homini adolescentulo.

Idem in penulo.

Negocij sibi qui uolet uim comparere

parare nauem & mulierem hæc duo
comparato, nam nulle magis res due
plus negotij habent forte si occeperis
exornare, neq; vnq; he due res sa-
tis ornatur, neq; eius vlla ornandi sa-
tis satietas est.

Idem in Truculento.

Mulieri nimio malefacere melius
est onus q; bene.

Zenophon, li. vii.

Mulieri pectoris archana caue,
commitas nihil enim diu continet.

Laertius Dioge. de vit. &
mor. phil.

Nulla tam bona uxor est in qua
non inuenies quid, sicut nihil superius
benigna coniuge, ita nihil infesta
muliere crudelius est igitur uxor aut
tutum refugium aut penale tormen-
tum.

Idem.

Duo lachrimarum genera inesse
oculis mulierum dicebat pythagoras,
ueri doloris unum insidiarum ue-
ro aliud,

C.iii. Idem

Idem

Interrogatus secundus philosophus. Quid esset mulier, respondit, hominis confusio, infatiabilis bestia, cōtinua sollicitudo, indefinens pugna, quotidianū damnum, solitudinis impedimentum, uiri incontinentis naufragium, adulteriꝝ uas, perniciosum prælium, animal pessimum, pondus grauissimū, aspis insanabilis.

Laerti. Ibidem.

Mulier speciosa & pulchra templum est super cloacam edificatum, dicebat socrates.

Idem.

Cum quidam letanter diceret Diogeni se de nouo duxisse uxorem, ait illi, paruum solatium, & magnam sollicitudinem es lucratus;

Idem

Diogenes cum uidisset mulieres ex oliue arbore pendere suffocatas, utinam inquit, arbores cetera fructū huiusmodi tulissent,

In

In quodā opus. de uit. Phil. & poeta.

Socrates clamores & impropria
uxorum se dixit sustinere, quemad-
modū alij anseres clamātes tollerāt.

In eod. opuscu.

Dixit epicurus, Sipienti raro ine-
undum coniugia quia multa incom-
moda admixta sunt nuptijs. Et quē-
admodum diuitie & honores & cor-
porum sanitates & cetera quę indif-
ferentia nominamus, nec bona, nec
mala sunt, sed uelut in meditullio po-
sita usu, euentu uel bona uel mala fi-
unt. Ita & uxores, sciat in bonorum
malorumq; confinio.

Aul. gelli. nocti attica.

Cum uxoribus incommode uiui-
tur, sed sine illis omnino nō uiuitur,
ut merito dici possit, uxor necessariū
malum.

Ibidem: li. v. ca. xi,

Rogatus a quodam Bias deberet ne
uxorem ducere. An vitam uiuere
celibem, inquit aut pulchram
duces

Idem

Interrogatus secundus philosophus, Quid esset mulier, respondit, hominis confusio, insatiabilis bestia, cōtinua sollicitudo, indefinens pugna, quotidianū damnum, solitudinis impedimentum, uiri incontinentis naufragium, adulteriꝝ uas, perniciosum prælium, animal pessimum, pondus grauissimū, aspis insanabilis.

Laerti, Ibidem.

Mulier speciosa & pulchra templum est super cloacam edificatum, dicebat socrates.

Idem.

Cum quidam letanter diceret Diogeni se de nouo duxisse uxorem, ait illi, paruum solatium, & magnam sollicitudinem es lucratus;

Idem

Diogenes cum uidisset mulieres ex oliue arbore pendere suffocatas, utinam inquit, arbores cetera fructū huiusmodi tulissent,

In

In quodā opus. de uit. Phil. & poeta.

Socrates clamores & impropria
uxorum se dixit sustinere, quemad-
modū alij anseres clamātes tollerāt.

In eod. opuscu.

Dixit epicurus, Sapienti raro ine-
undum coniugia quia multa incom-
moda admixta sunt nuptijs. Et quē-
admodum diuitie & honores & cor-
porum sanitates & cetera quę indif-
ferentia nominamus, nec bona, nec
mala sunt, sed uelut in meditullio po-
sita usu, euentu vel bona uel mala fi-
unt. Ita & uxores, sciat in bonorum
malorumq; confinio.

Aul. gelli. nocti attica.

Cum uxoribus incommode uiui-
tur, sed sine illis omnino nō uiuitur,
ut merito dici possit, uxor necessariū
malum.

Ibidem: li. v. ca. xi.

Rogatus a quodam Bias deberet ne
uxorem ducere. An vitam viuere
celibem, inquit aut pulchram
duces

duces aut deformē, si pulchram habebis communem, si turpem habebis penam, neutrum autem, bonum non est igitur uxor ducenda.

Virgil. Eneid. iiii.

Varium et mutabile semper femina.

Idem in Bucolico. (la

Malo me galathea petit lascine puel
Et fugit ad salices & se cupit ante
videri.

Ouid. Amorum, lib. i.

Casta est quam nemo rogauit
Aut si rusticitas non uetat ipsa rogat
Idem, lib. ii.

Verba puellarum folijs, leuiora
caducis.

Irritaque ut uisum est ventus & auras
ferunt.

Idem lib. iii. de Arte amandi.

Rara tamen menda facies caret, Occule
mendas

Quaque potes uitium corporis abde tui

Ibidem

Quo non ars penetrat: discunt lacrimas

chrimare decenter
Quoq; uolunt plorant tēpore quo
que modo.

Ibidem.

Speſtatum ueniunt, ueniunt ſpectēs
tur ut ipſe.

Ouid, ibidem.

Ergo age ne dubita cunctas ſuperas
re puellas

Vix crit è multis quæ neget vna tibi
idē, li. Amor.

Sola uiro mulier ſpolijs exultat a-
demptis.

Idem de Remed. Amor.

Neue puellarum lachrimis moueare
caueto

Vt flerent oculos erudiere ſuos
Iuuenal, Saty. vi.

Nullā inueſies quæ parcat amāte
Ardeat ipſa licet, tormentis gaudet
amantis

Et ſpolijs, igitur lōge min⁹ utilis illi.

Vxor, quiſquis erit bonus optan-
duſq; maritus.

Nil

Nil vnq̃ inuita donabis coniuge;
uendes

Hac obitante nihil, nihil hæc si nolet
emetur,

Hec dabit adfectus, ille excludetur
amicus

Iam senior;

Et post pauca

Pone crucem seruo: Meruit pro cri-
mine seruus.

Supplicium? Quis testis adest? quis
detulit? audi

Nulla vnq̃ de morte hominis cun-
ctatio longa est.

O demens ira seruus homo est: Nil
fecerit esto

Hoc uolo, sic iubeo, sit pro ratione
voluntas

Imperat ergo uiro.

Ibidem:

Nulla fere causa est, in qua non femi-
na litem

Mouerit:

Ibidem

Ibidem

Prodiga non sentit pereuntem femi
na censum.

Ibidem

Hæc eadem nouit quid toto fiat in
orbe.

Ibidem.

Semper habet lites alternaq; iurgia
lectus

In quo nupta iacet, minimum dormi
tur in illo

Tunc grauis illa uiro tunc orba tigris
de peior

Quum simulat gemitus occulti con
scia facti

Aut odit pueros, aut ficta pellice
plorat.

Vberibus semper lachrimis, semper
q; paratis

Instatione sua, atq; expectantibus
illam.

Quo iubeat manare modo.

Ibidem.

Quocunq; in truiuo, cuicunq;
est

est obuie narrat.

Nec tamen id uitium magis in-
tollerabile q̃ quod

Vicinos humiles rapere & conci-
dere loris

Exorata solet, nā si latratibus alti

Rumpuntur somni: fustes huc o-
cius inquit

Adferre atq̃ illis dominum ius-
bet ante feriri

Deinde canem.

Ibidem

Cedunt grammatici, uincuntur
rethores, omnis

Turba tacet, nec causidicus, nec
præco loquatur.

Altera nec mulier, uerborum tan-
ta cadit uis

Tot pariter pelues & tintinnabu-
la dicas.

Pulsari, iam nemo tubas atq̃ era
fatiget

Ibidem

Non habeat matrona tibi que
iuncta

iuncta recumbit

Dicendi genus, aut curtum ser-
mene rotato

Torqueat euthymema: nec hys-
torias sciat omnes

ibidem

Nil non permittit mulier sibi,
turpe putat nil.

Cum virides gemmas collo cir-
cumdedit, & cum

Auribus extensis magnos com-
misit Eleuchos

Intollerabili⁹ nil est q̃ femina diues

ibidem

Est opere precium penitus cog-
noscere toto

Quid faciant, agitentq̃ die, si
nocte maritus

Aduers⁹ iacuit. Perijt libraria, ponūt

Cosmete tunicas. Tarde uenisse
liburnus

Dicitur, & penas alieni pendere
somnia

Cogitur

ibidem

ibidem

Nulla uiri cura interea. Nec mentio
fiet.

Damnorum. Viuit tanq̃ uicina ma-
rito,

Hoc solo propior, q̃ amicos coniuges odit

Et seruos, grauis est rationibus. &c.
Terent. in eunch. Ac. iiii.

Nouū ingenium mulierum nolūt ubi
velis, ubi nolis cupiunt ultro.

Idem in heauton. Act. ii.

Nosti mores mulierum dum moluntur,
dum comuntur annus est.

Ibidem. Act. v.

Matres omnes filijs in peccato adiu-
trices, auxilio in paterna iniuria so-
lent esse.

Idem com. v. act. ij.

Omnes mulieres eadem eque studēt
nolintq̃ omnia uiris esse aduersas, es-
que studiū est, similis pertinacia est,
in eodem mihi videntur omnes ludo
docte ad malitiam.

ibidem

ibidem. Ac. iij.

Censes ne te posse reperire ullam
mulierem quæ careat culpa

idem in Hecyr. Act. iij.

Amare mulieres sunt.

ibidem. Ac. iij.

Mulieres sunt ferme ut pueri leui
sententia.

Propertius. li. ij.

Sed uobis facile est uerba & compo
nere fraudes

Hoc unum didicit femina sēper op?
Nō sic incerto mutant, flamine sirtes
Nec folia hiberno tam tremefactio
notho

Quā cito feminea nō cōstat fed⁹ i ira
Siue ea causa grauis, siue ea causa le-
idem. eleg. xvi.

(uis
Formosis leuitas semper amica
fuit.

idem lib. iij.

Vos ubi contempte rupistis frena
pudoris

Nescitis capte mentis habere modū

Bapt. mantua. Eglo. iiii.

Femineum seruire genus, Crudele superbum
Lege, modo, ratione caret, consuetudine recti
Negligit, extremis gaudet, facit omnia uoto
Præcipiti, uel lenta iacet uel concita currit
Femina, semper hyems atq; intractabile frigus
Aut canis arduos contristat sidere terras
Temperiem nunquam, nunquam mediocria curat
Vel te arduer amat uel te capitaliter odit
Si grauis est meret toruo nimis hernica uultu
Si studeat comis fieri grauitate remissa
Fit leuis. Erumpit blando lasciuiâ risu
Et lepor in molli radiat meretricius ore
Flet, ridet, sapit, insanit, formidat & audit
Vult, non uult secumq; sibi contraria pugnat
Mobilis inconstans, uaga, garrula, uana, bilinguis
Imperiosa minax, indigna abunda, cruenta (dax
Inproba, auara, rapax, querula, inuida, credula mē
Inpatiens, onerosa, bibax, temeraria mordax
Ambitiosa, leuis, maga, lena, superstitiosa
Desidiosa, uorax, gance studiosa, palatum
Docta, salax, petulans, & dedita molliciei
Dedita blanditijs. Curande dedita forme
Ire obliq; tenax, inidonea tempora differt
Vlciscenti animæ, infida, ingrata, maligna
Impetuosa, audax fera litigiosa, rebellis

Expro.

Exprobrat excusat tragica sua Crimina uoce.
Murmurat, accendit rixas, nil federa pendit.
Ridet amicitias, curat sua commoda tantum.
Ludit, adulatur, desert, fule mordet amaro.
Seminat in vulgus nugas auditaq; lingua.
Auget & ex humili tumulo producit olympum.
Dissimulat, simulat, doctissima fingere causas.
Ordinip; dolos fraudiq; accommodat ora
Ora omnes facili casus imitantia motu
Non potes insidias euadere, non potes astum
Vincere, tante artes, solertia tanta nocendi
Et quanq; uideas oculis presentibus eulet
Excusare nephas, potis est eludere sensus
Sedulitate animi, nihil est quod credere possis
Et nihil est quod non si uult te credere cogat.

Et post pauca.

Si fugiunt aquilam fulice, si retia cerui
Si agna lupum, si dama canem, muliebria cur non
Blandimenta fugis?

Et post pauca:

Minus officit ignis.

Sexa minus, romphea minus, minus hasta, minus mors
Nec forme contenta sue splendore decorem
Auget mille modis mulier, si frontem ligat auro
Purpurat arte genas, et collocat arte capillos
Arte regit gressus, et lumina temperat arte

Currit ut in latebras ludens perducatur amantem
Vult dare. sed cupiens simplex et honesta uideri
Denegat & pugnat sed uult super omnia uinci
Femina ceciacos (res mira) similima uento est
Quisquis es (expertus moneo) tentare recusa
Dum licet. hic fragilis quot habet fastidia sexus
Immundum natura animal, sed queritur arte
Mundicies. id luce opus est; ea somnia nocte
Deglabrat. lauat, pingit, striat, ungit et ornat
Tota dolus. tota ars, tota histrio, tota uenenum
Consilio speculi gerit omnia, labra mouere
Distit & inspecto uultum componere uisro
Distit blandiri, distit ridere, iocari
Incedens humeros distit uibrare natesq;
Quid sibi uult nudum pectus? quid aperta superue
Rimula? que hie iam deducit in ubera uallem?
Nempe nihil, nisi quo uirus penetrabile sensum
Plus prenat & stugie rapiant precordia flamme
Hi iuuenum scopule, syrtes scille atq; caribdes
He immunde phinei uolucres que uentre soluta
Proluue feda thalamos cenacula mensas
Compita. tēpla, uias, agros, mare, flumina, mōtes
Incestare solent, he sunt phorcinides ore
Monstrifico exstremis lybie que in sinibus olim
Aspectu mutare homines in saxa solebant.

Et post pauca.

Non longum est carmen. Mulierum amentia longa est.

Erasm. in similibus.

Vxor mala foris ob pudorem est
modestior domi sui similis est.

Ibidem.

Vt inutile est speculū auro gēmisq̃
adornatū nisi representet similē ima
ginē, ita inutilis est, uxor quantum
uis opulenta si viro mesto sit hilaris.
Hilari mesta.

Ibidem.

Vt nemo sentit qua parte stringat
Calceus nisi qui indutus est: Ita ne
mo nouit ingenium mulieris nisi qui
duxit vxorem.

Idem in Apophtheg.

Philoxenus interrogatus cur in tra
gedijs induceret mulieres malas, cū
sophocles eas induceret bonas, argu
tissime respondit. Quoniam (inquit)
ille tales inducit quales esse deberēt
ego quales sunt.

Ibidem.

Interrogatus Diogenes quando
D. ii. ducen

ducenda esset uxor. Iuueni (inquit)
nondum. Seni nunq̃.

Idem in trac. de lingua;

Natura garrulum est seruorum
ac mulierum genus.

Idem in Adag.

Mulieres enim omnium fere cas
lamitarum authores fuisse uiris dis
cuntur.

Idem in Colloq;

Qui ducit uxorem uno mense fe
lix est.

Ibidem;

Coguntur uiri multa ferre in mo
ribus mulierum.

Ibidem.

Est enim fere hoc nostrum uitiū
mea zantippe ut semel exorse loqui
finem facere nequeamus.

Idem de comparacione uirgis
nis & martyris.

Honesta res est matrimoniū. Sed
spinis ac tribulis obsita.

Cornel.

Cornel. Agrippa de uanitate
scientiarum.

Non omnibus est cernere quæ tur-
pissima monstra sub formosis femi-
narum pellibus sepe latitent.

Ibidem.

Suxerunt mulieres, læuitatem, in-
solentiam, arrogantiam, impudentis-
am, obscenitatem, contentionem,
contradictionem, pertinaciam, ultio-
nem, astum, uafriciem, petulantiam,
loquacitatem, procacitatem, & tur-
pem concupiscentiam. Habent lin-
guas quibus silentium pœna est: Ha-
bent labia ad omnem loquacitatem
armata, quibus sermones producunt
ociosissimos ineptissimosque, quid e-
nim illas inter se loqui putabimus ni-
si stulta & ociosa puta quomodo cõ-
ponenda coma, quomodo pectenda,
quomodo tingendi capilli, quomo-
do fricanda facies, qualiter complis-
canda uestis, qua pompa incedendũ,
assurgendum, decumbendum cete-
raque

raꝓ nugamenta, nec defunt seniores
marrone quæ narrent à quot procis
olim adamate, quibus muneribus di-
gnate, quibus blanditijs ambite.
Hec de eo loquitur quem amat,
altera egre filet, de illo quem o-
dit, &c.

Ibidem.

Nec defunt inter illas intensissimæ
odia & acerrima iurgia calumnie
detractiones, sicophantie & quæcūq;
sunt male lingue uitia, habent ocel-
los, habent uultus habent risus ple-
na illecebris, habent nutus, habent
gestus plenos lasciuia, habent astus,
habent verba quibus decipiendis
procis sollicitat & munuscula extor-
quent, si illis annulus est, si gemma,
si monile, si corinula, quicquid id
est subtrahunt, blanditijs aut extor-
quent præcibus, redduntq; pro illis
baga, suauia oscula, amplexus, con-
tractus, confabulationes, quæ illis
publica merx & amoris alimenta
sunt;

sunt;

Ibidem.

O quanto dolore afficiunt bonos coniuges, dum genus, dum dotē, dū formam, dum aliena matrimonia illis continuo obijciunt, & iurgiis ac contumelijs obtundunt uiros, quibus dies noctesq; insidiantur mille fraudibus, simulatione, proditione, hipocrisi, taceo externos amares occulta adulteria supposititios partus, & alie no semine conceptas proles. Quia si semel ad odium uertantur zelotipiā parabunt, aut uenena, adeo tutius est quod ait Ecclesiasticus commorari, leoni & draconi, q̃ cū muliere neq̃.

Ibidem.

Fateor peruersas nuptias multas comitari angustias, & mala multa, cuiusmodi quondam recensuit Socrates, perpetuam sollicitudinem. Excrutiantem zelotipiam, contextum querelarū, exprobatōē dotis, graue affinium supercilium alieni
matris

matrimonij subcensuras, uarios sup-
tus, incertos liberorum euentus, non
nunq̃ orbitates, interitum generis,
heres alienus, & dolores innumeri,
uxor vix aut nunq̃ emendatur.

Philonius de Christia, institut.

li. i. Ca. iij.

Nihil iratius irata muliere, nihil
appetentius uindictę, seuitia enim ef-
frontis, & in iram concitate mulieris
furorem ferarum omnium exuperat

Ibidem, ca. iij.

Non longe aberit a præcipitio cui
dux fuerit mulier, periculum sibi ac-
cerfit ac prematuram perniciem fe-
mine q̃ honesti amantior. Multos e-
nim dementauit, multos perdidit a-
mor muliebris etiam sapientie nomi-
ne conspicuos, vt haud ab re diuus
Ieronimus Ianuam diaboli, uiam ini-
quitatis, scorpionis percussione[m],
nociumq̃ genus dixerit esse femi-
nam, plena doli animans est, & nullo
non genere fraudis armata mulier.

Ibidem

Ibidem:

Facilius quis mortuum ab inferis
reuocet q̃ mulierem à consuetis fla
gitijs, nulla enim custodia, nulla dili
gentia arcebitur quo minus compos
fiat propositi, uel si cubiculo ipsam
occluseris hanc nonnulli donariis &
benemeritis periclitantur ad men
tem allectare meliorem, sed lauant
Ethiopem etenim quo magis fuerit
amata mulier, hoc in morem intracta
bilis equi redditur ferocior atq; des
terior marito tandem pro obseruan
tia ludibrium, pro amore odium, pro
liberalitate & beneficentia contem
ptum, contumeliamq; repositura, si
multa dederis, plura cupiet, si largia
ris linea desiderabit serica. Si lanea
dones deposcet pellicea, si tribuas
argentea, uolet aurea, Morosa enim
est suapte natura, & rerum nouarum
auida omnis femina, aliena appetit,
propria fastidit, cupitis vehementer
inhiet eadem affecuta statim asper

D.v.

natur

natur, nunc assum, nunc elixum, nunc
uinum, nunc aquam efflagitat, leuis
effrons immodica, & nunq̃ non ui-
ris molesta, ut haud usq̃quaq̃ inep-
te cecinerit ille mulieris non probis-
sime maritus.

Demonii nocuas, actura uicaria ptes
Exitio est miseris femina facta viris.

Idem li. i. ca. xii.

Affectanti nuptias cauendum ne
dominam sibi praeficiat, non ducat,
uxorem iuxta iocum populari ser-
mone celebratum.

Quisquis legitimo sociat sibi fedes
re nuptam

Illico fit seruus qui modo liber es-
sar.

Ibidem.

Coniugum non raro conceptum
animo, fallax & immoderatum matri-
monii gaudium. Haud multo post
uertitur in formidolosam, & nunq̃ ni-
si una cum morte finiendum penite-
tiam, et sepe nude certa & ingentia
com-

cōmoda expectātur maximaprouent
unt mortalibus dispēdia, quod haud
dubie usu uenit hiis qui ambitione
& auaritia occaecati sese nuptiis im-
paribus, & ipsorum conditioni ac eta-
ti parum congruentibus alligant, nō
enim vxores habent, sed habentur a
dominis ad quarum nutus & renutus
uelint nolint omnia & faciant & pas-
siantur oportet.

Idem li. iiii. Ca. ii.

Egre inuenias mulierem quæ nō
prius habeat studium parande pul-
chritudinis q̄ rationem seruande pu-
doris, adeo ut nō nulle fama ambigue
honestatis inclitari malint, q̄ obiecte
deformitatis labe aspergi, unde uul-
go nulla re uidem⁹ eque iuuari muli-
eres, ac laude uenustatis, nulla prors⁹
perinde ringi & in rabiē agi, atq; si
uel uetulas dixeris uel parū formosas
Neq; enim est ulla tā deformis quæ
nō insigniter speciosa sibi uideat qñ
omnes

omnes pari ambitu formose nomen
ad se rapiunt hanc ob causam dore
naturali non contente formam geni
tiuam arte & medicamine locuple
tare solent. Preterea si quid uel etate
uel morbo uenustatis defloruerit, id
fusco astititio subinde reintegrare ni
tuntur. Nimirum pallorem febrium
& senectutis rugas dolis ac technis
palliature, non tamen perinde felici
ter succedente conatu. Nam haud fa
cile texeris quod ipsa natura ducit in
apertum.

Idem li. iij. ca. iij.

Mulieres sua sponte sunt ad om
nem molliciē stultitiamq; procliuēs

Ibidem.

Femina compra & alioqui etate
bona & genitiua formositate conspi
cua. Esca diaboli est, laqueus est, ig
nis est, gehenna est, nimirum allicit,
capit, urit, perdit, non solum plebe
ios sed etiam sapientia prestantes ui
ros, & simul perditur cum illis.

Ibidem

Ibidem.

**Femina quanto pulchrior tanto
perniciosior.**

In Caton.

**Instruit insidias lachrimis dum fe
mina plorat,**

**Borbonius de coniug:
miseri.**

**Coniuges est felix aduentus mors
quoq; felix**

**Sed si nupta cito funere rapta cas
dat**

**Sidos ampla manet nullus si filius
adsit.**

**Omnia sic certè sunt meliora tibi
Si tibi formosa est uxor communis
habetur**

Sifit deformis non placet illa tibi.

Ibidem.

**Aere quot uolucres insunt quot lit
tore conche**

**Tot mala, tot fraudes, mens mulie
bris habet,**

Idem

Idem.

Pessima res uxor poterit sic utilis
esse

Prepropere moriens det tibi quic-
quid habet.

Idem in Epigram.

Castaprocos multos leto dedit uxor
ulissis.

Ob lasciuam Helenam diruta troia
fuit

Ergo cum bona sit iuxta ac mala fe-
mina damno

Dii me utroq; velint posse carere
malo

Lauren. Abstemijs in fabula.

Nux, asinus, mulier, simili sunt lege
ligati.

Hec tria nil recte faciunt si verbera
celient.

Ibidem. in moral.

Cito defunctorum maritorum a-
mor ex uxorum animo excidere so-

leat. The speache of Iulitta

the Martyr

Plebes

about the ableness and worthines of
the woman sex. Are we not treated
of the same matter and after the same
image of God etc. vid Foxe monum. 132. b.

Plebei uersiculi.

Adam, Sampsonem, Loth, Dauid
dem, Salomonem

Femina decepit, quis modo tutus
erit?

Nonne uides, quod parua fides, manet in
muliere?

Crede mihi si credis ei tu decipieris

L O N D I N I.

Ex officina Ioannis

Herfordie.

M. D. XLVII.

Viri ac mulieres eandem esse virtutem
dixit Aristoteles: fidem sentit Secretares
sexum muliebrem, non minus esse decorem
ad omnia virtutis munia, quam virilem
se pariter instituantur: ut vulgus
sexum masculat, quasi ad virtutem indocile

Erasm. lib. 7. Aphorismatum

Natura mulierum non aliter quam virorum
effringi precepimus, dudum omnia
tam bella quam pacis mulieribus non viris
esse communia. Plot. in Timaeo. pag.